

REJNBOU RAUEL

ELEONORA
&
PARK

S engleskog prevela:
Jasmina Milenković

Beograd
2014.
DERETA

Prestao je da pokušava da je vrati.

Ona je dolazila samo kad bi joj se prohtelo, u snovima i lažima i varljivim naletima već viđenih stvari.

Kao onda kad je, vozeći se na posao, ugledao ridokosu devojku kako stoji na uglu – u tom trenutku kad mu se grlo steglo, mogao je da se zakune da je to bila ona.

Odmah potom video je da je kosa devojke više plava nego riđa.

Držala je cigaretu... i nosila majicu sa natpisom „Sex Pistols“.

Eleonora je mrzela Pistolse.

Eleonora...

Stajala je kraj njega dok ne bi okrenuo glavu. Ležala je kraj njega dok se ne bi probudio.

U poređenju s njom, sve druge bile su jednolične, blede i nikada dovoljno dobre.

Eleonora je sve upropastila.

Eleonore više nema.

Prestao je da pokušava da je vrati.

AVGUST 1986

1

PARK

XTC¹ nije bio dovoljan da nadglasa morone u zadnjem delu autobusa.

Park je nabio slušalice u uši.

Sutra će da ponese Skinny Puppy ili Misfits. Možda će da nanimi posebnu kasetu za autobus, sa što više arlaukanja i zavijanja.

Moći će da se vrati nju vejvu u novembru, kada dobije vozačku dozvolu. Roditelji su mu obećali da će dobiti majčinu impalu, pa je već počeo da štedi za novi kasetofon.

Kad bude počeo da ide svojim kolima u školu, moći će da sluša šta mu se prohte, ili pak ništa ukoliko mu se tako hoće, a imao bi i dodatnih dvadeset minuta sna.

– To ne postoji – neko je uzviknuo iza njega.

– E baš jebeno postoji – Stiv se prodrao. – U stilu pijanog majmuna, čoveče, bez zajebancije. Možeš nekoga tako i da ubiješ.

– Koji si serator.

– Ti si serator – uzvрати Stiv. – Park! Hej, Park!

Park ga je čuo, ali nije odgovorio. Ponekad bi se Stiv okomio na nekog drugog, ukoliko bi ga ignorisali neko vreme. To saznanje je samo po sebi predstavljalo osamdeset posto šanse da preživiš Stiva kao komšiju. Ostalih dvadeset posto je značilo da treba da sagneš glavu...

Činjenica koju je Park u trenutku zaboravio. Papirna loptica ga je pogodila u potiljak.

– To su bile moje beleške iz Poznavanja prirode i društva, kretenu – reče Tina.

¹ XTC – engleski rok bend. (Sve fusnote u tekstu su prevodiočeve.)

– Izvini, dušo – uzvrat Stiv – objasniću ti ja i prirodu i društvo.

– Pokaži joj stil pijanog majmuna – neko dobaci.

– PARK! – Stiv se prodrao.

Park je skinuo slušalice i okrenuo se pozadi. Stiv je držao glavno slovo u zadnjem delu autobusa. Čak i kad je sedeo, gotovo da je glavom udarao o krov. Uvek se činilo kao da je bio okružen nameštajem za lutke. Od sedmog razreda već je izgledao kao odrastao čovek, a to je bilo pre nego što je počela da mu raste brada. Neposredno pre toga.

Park se ponekad pitao da li je Stiv sa Tinom zato što je pored nje izgledao kao još veći monstrum. Većina devojaka iz Fletsa bile su niske, ali Tina jedva da je bila metar i po. Uključujući i ogromnu kosu.

Jednom, u nižim razredima srednje škole, neki tip je zezao Stiva kako bi mu bilo bolje da pripazi da Tina ne zatrudni, jer će je njegove džinovske bebe ubiti. – Izleteće iz njenog stomaka kao alijeni – rekao mu je. Stiv je polomio svoj mali prst o mladićevo lice.

Kad je Parkov otac čuo za to, rekao je: – Neko bi trebalo da nauči tog Marfijevog klinca kako da pravilno stegne pesnicu. Park se nadao da to niko neće uraditi. Tip koga je Stiv udario, nedelju dana nije mogao da otvori oči.

Park je bacio Tini njen zgužvani domaći zadatak. Ona ga uhvati.

– Park – reče Stiv – ispričaj Majkiju o karate stilu „pijani majmun“.

– Ne znam ništa o tome – Park sleže ramenima.

– Ali postoji, je l' tako?

– Mislim da sam čuo za to.

– Eto ti – reče Stiv. Tražio je nešto čime bi gađao Majkija, ali ništa nije mogao da nađe. Umesto toga, uperio je prst u njega. – Šta sam ti jebeno rekao?

– A šta koji kurac Šeridan zna o kung-fuu? – uzvrat Majki.

– Jesi li ti retardiran? – reče Stiv. – Njegova majka je Kineskinja.

Majki pažljivo odmeri Parka. Park se osmehnu i oči mu se smanjiše. – Da, izgleda da jeste – reče Majki. – Uvek sam mislio da si Meksikanac.

– Sranje, Majki – reče Stiv – baš si jebeni rasista.

– Nije ona Kineskinja – upade Tina – ona je Korejka.

– Ko? – upita Stiv.

– Parkova mama.

Parkova mama je šišala Tinu još od osnovne škole. Imale su istu frizuru, duge spiralne kovrdže sa visoko zabačenim razbarušenim šiškama.

– Bogami, ona je mnogo dobra riba – reče Stiv, prasnivši u smeh. – Bez uvrede, Park.

Park je uspeo da se još jednom osmehne, a potom je utonuo u sedište, nabio slušalice u uši i pojačao zvuk do kraja. Još uvek je mogao da čuje Stiva i Majkija, koji su sedeli četiri sedišta iza njega.

– A u čemu je jebena poenta? – pitao je Majki.

– Brate, je l' bi se ti tukao sa pijanim majmunom? Oni su ogromni. Kao iz filma *Every Which Way But Loose*,² čoveče. Zamisli da se takva slotina iskali na tebi.

Park je primetio novu devojkicu otprilike u iste vreme kad i svi ostali. Stajala je u prednjem delu autobusa, pokraj prvog slobodnog mesta.

A pored prozora je sedeo dečak sa prve godine, novajlija. Spustio je svoju torbu pored sebe i okrenuo glavu na drugu stranu. Svi koji su sedeli sami, pomerili su se na krajeve sedišta do prolaza. Park je čuo kako se Tina kikoće – živela je za ovakve situacije.

Nova devojkica je duboko uzdahnula i zakoračila niz prolaz između sedišta. Niko je nije udostojio pogleda. Park se takođe trudio da je ne gleda, ali bila je to jedna od onih situacija poput sudara vozova ili pomračenja.

2 *Every Which Way But Loose* – avanturistička komedija iz 1978. sa Clintom Istvudom u glavnoj ulozi.

Devojka je izgledala baš kao osoba kojoj bi se ovako nešto moglo dogoditi.

Ne samo da je bila nova, bila je krupna i čudna. Sa čupavom, svetlocrvenom kosom, povrh svega još i kovrdžavom. Obučena kao... kao da je želela da ljudi bulje u nju.

Ili možda nije shvatala na šta je ličila. Nosila je kariranu flanel-sku košulju, i to mušku, oko vrata nekoliko čudnih ogrlica, a oko zglobova obmotane marame. Parka je podsećala na strašilo ili na „lutkice bezbrigice“³ koje je njegova majka držala na svojoj komodi. Ličila je na nešto što ne može da preživi u divljini.

Autobus se ponovo zaustavio, a u njega je ušla još jedna gomila klinaca. Progurali su se pored devojke udarajući je, i sručili se na sedišta.

U tome je bila stvar – svi u autobusu su već imali svoja mesta. Svi su zapljunuli po jedno još prvog dana škole. Oni poput Parka, koji su imali sreće da imaju celo sedište za sebe, nisu hteli tako lako sada da ga se odreknu. Naročito ne zbog nekoga kao što je ona.

Park je pogledao u devojku. I dalje je stajala.

– Hej, ti – uzviknuo je vozač autobusa – sedi dole.

Devojka je krenula ka zadnjem delu autobusa. Pravo u čeljusti zveri. Bože, pomisli Park, stani, vrati se. Dok je prilazila, mogao je da oseti kako se Stiv i Majki oblizuju. Pokušao je da skrene pogled.

U tom trenutku, devojka je primetila prazno mesto prekoputa Parka. Lice joj se ozarilo od olakšanja i ona požuri ka njemu.

– Hej – reče oštro Tina.

Devojka se nije zaustavila.

– Hej – ponovi Tina. – Bozo!⁴

Stiv je počeo da se smeje. A posle par sekundi i celo njegovo društvo.

– Ne možeš da sedneš tu – reče Tina. – To je Mikaelino mesto.

3 *Trouble dolls (worry dolls)* – lutkice koje se stavljaju ispod jastuka, kako bi odagnale brige i donele bezbrižan san.

4 *Bozo the Clown* – klovn Bozo.

Devojka se zaustavila i pogledala Tinu, a potom i prazno sedište.

– Sedi – zarežao je vozač.

– Moram negde da sednem – rekla je devojka smirenim, odlučnim glasom.

– To nije moj problem – Tina je prasnula. Autobus je naglo skrenuo i devojka se zateturala unazad, trudeći se da ne padne. Park je pokušavao da pojača muziku, ali zvuk je već bio odvrnut na najjače. Pogledao je devojku – činilo se da je na ivici suza.

Bez preteranog razmišljanja Park je odjurio do prozora.

– Sedi – rekao je besno. Devojka se okrenula ka njemu, ne znajući da li se radi o još jednom drkadžiji. – Jebote – tiho reče Park, pokazujući glavom na mesto do njega – sedi već jednom.

Devojka je sela. Ništa nije rekla – hvala bogu, nije mu se zahvalila – i ostavila je nekih desetak centimetara prostora između njih dvoje.

Park se okrenuo prema prozoru od pleksiglasa i čekao da ovaj odvratni svet ode dođavola.

2

ELEONORA

Eleonora je razmatrala mogućnosti koje su joj bile na raspolaganju:

1. Mogla je da ide kući pešice. Prednosti: vežba, rumeni obrazi, vreme za sebe.

Mane: nije znala svoju novu adresu, pa čak ni pravac u kome bi trebalo da krene.

2. Mogla bi da pozove mamu i pita je da je odveze. Prednosti: mnogo. Mane: njena majka nije imala telefon. Ni kola.

3. Mogla bi da pozove tatu. Ha!

4. Mogla bi da pozove baku. Kako bi je pozdravila.

Sedela je na betonskom stepeništu ispred škole, zureći u kolonu žutih autobusa. Njen autobus je bio tu. Broj 666.

Čak i da može da izbegne autobus danas, čak i da se njena dobra vila pojavi sa kočijom od bundeve, ujutru će ponovo morati da nađe način da dođe u školu.

A teško da će đavoli u obliku dece u autobusu sutra da ustanu na desnu nogu. Ozbiljno. Eleonora se ne bi začudila da sledeći put iskeže zube na nju kad je budu videli. Ta plavuša sa izbeljenom jaknom koja je sedela pozadi? Gotovo da si mogao da joj vidiš rogove ispod tih šiški. A njen dečko je verovatno bio pripadnik loze Nefila.⁵

Ta devojka – svi oni – mrzeli su Eleonoru čak i pre nego što su je ugledali. Kao da su bili unajmljeni da je ubiju u prošlom životu.

Eleonora nije znala da li je mladić azijskog porekla, koji ju je pustio da sedne kraj njega, jedan od njih, ili je samo bio glup. (Ali

⁵ *Nefili* – hibridna bića, opisana u Knjizi postanja, za koje se verovalo da su potomci sinova Božjih i kćeri čovečijih.

ne glup-glup... pohađao je naprednu nastavu zajedno sa Eleonorom iz dva predmeta.)

Njena majka je insistirala da je u novoj školi rasporede na časove napredne nastave. Poludela je kad je videla koliko su slabe bile Eleonorine prošlogodišnje ocene, iz prve godine. – To sigurno nije iznenađenje za vas, gospođo Daglas – prokomentarisao je šef nastave. – Ha! – pomisli Eleonora. – Bio bi iznenađen šta bi moglo biti iznenađenje u ovom trenutku.

Kako god. Eleonora je mogla da posmatra oblake i na naprednoj nastavi. I tamo je bilo isto toliko prozora.

Ukoliko se uopšte bude vratila u ovu školu.

Ukoliko se uopšte bude vratila kući.

U svakom slučaju, Eleonora nije mogla da kaže majci o problemu iz autobusa, budući da joj je majka rekla da ne mora da ide autobusom u školu. Sinoć, dok je pomagala Eleonori da se raspakuje...

– Riči je rekao da će te on odvesti, to mu je na putu za posao – rekla je njena majka.

– Hoće li da me vozi na prikolici svog kamiona?

– Pokušava da se pomiri sa tobom, Eleonora. Ti si takođe obećala da ćeš pokušati.

– Lakše mi je da se mirim sa njim sa pristojne razdaljine.

– Rekla sam mu da si spremna da budeš deo ove porodice.

– Ja sam već deo ove porodice. Originalni član.

– Eleonora – reče majka – molim te.

– Ići ću autobusom – uzvratila Eleonora. – Ništa strašno. Upoznaću ljude.

Ha! – pomisli Eleonora. Veliko, dramatično – ha!

Njen autobus je uskoro trebalo da krene. Nekoliko drugih autobusa je već odlazilo. Neko je strčao niz stepenice pored Eleonore i slučajno zakačio njenu torbu. Ona ju je sklonila i počela da se izvinjava – ali je tada shvatila da je to mali glupi Azijat, koji se namršto ugledavši je. I ona se namrgodila, a on je otrčao.

Baš lepo – pomisli Eleonora. Deca iz pakla neće ostati gladna dok sam ja tu.



PARK

Nije pričala sa njim na povratku kući.

Park je čitav dan smišljao kako da se otarasi te nove devojke. Trebalo bi da se pomeri na drugo mesto. To je bio jedini odgovor. Ali na koje mesto? Nije hteo da se nameće nekom drugom. Čak i sama promena sedišta bi privukla Stivovu pažnju.

Park je očekivao da ga Stiv startuje čim je pustio devojku da sedne do njega, ali se on vratio priči o kung-fuu. U stvari, Park je znao dosta toga o kung-fuu. Njegov otac je bio opsednut borilačkim veštinama i to ne samo zato što je Parkova majka bila Korejka. Park i njegov mlađi brat Džoš išli su na te-kvon-do otkad su prohodali.

Promeniti mesta, ali kako?...

Verovatno je mogao da sedne napred pored nekog iz prve godine, ali to bi bio evidentni dokaz slabosti. Osim toga, skoro da je mrzeo pomisao da ostavi tu čudnu, novu devojku samu u zadnjem delu autobusa.

Mrzeo je sebe što je razmišljao na taj način.

Da je njegov otac znao kako razmišlja, nazvao bi Parka pičkim. I to naglas, ovog puta. Da je to znala njegova baka, zavalila bi mu čušku po glavi. – Gde su ti maniri? – rekla bi. – Je l' se tako ophodi sa nekim ko je u nevolji?

Ali ni sam Park nije imao previše sreće, niti je bio u poziciji da spasava tu glupu crvenokosu. Mogao je tek toliko – da spasava sebe iz neprijatnih situacija. Znao je da je to smradovski, ali je nekako bio zahvalan što su postojali ljudi poput te devojke. Zato što su postojali i ljudi poput Stiva i Majkija i Tine, a njih je valjalo nahraniti. Da nije bilo ove crvenokose, okomili bi se na nekog drugog. A da nije bilo nekog drugog, bio bi Park.

Stiv ga je pustio da se izvuče jutros, ali to neće trajati zauvek...

Park je ponovo čuo svoju baku: – Dušo, zaista te muči to što si učinio nešto lepo, dok su ostali gledali?

Nije bilo čak ni naročito lepo, pomisli Park. Pustio je devojk u da sedne, ali ju je opsovao. Kad se pojavila na času engleskog tog popodneva, izgledalo mu je kao da ga progoni...

– Eleonora – reče g. Stesman. – Kakvo moćno ime. To je kraljevsko ime, znaš.

– To je ime debele veverice iz *Čipetsa* – neko je šapnuo iza Parka. Neko drugi se nasmejao.

G. Stesman je pokazao na praznu prvu klupu.

– Danas čitamo poeziju, Eleonora – reče g. Stesman. – Od Emili Dickinson. Da li bi bila ljubazna da počneš prva?

G. Stesman je okrenuo knjigu na odgovarajuću stranicu i pokazao odakle da krene. – Hajde – rekao je – jasno i glasno. Ja ću ti reći kada da staneš.

Nova devojk a je pogledala g. Stesmana, nadajući se da je reč o šali. Kad je shvatila da se nije šalio, a retko kad je to i činio, počela je da čita.

– Bila sam gladna sve te godine – počela je da čita. Nekoliko dece se nasmejalo. Isuse, pomisli Park, samo g. Stesmanu može da padne na pamet da punačkoj devojk i kaže da pročita pesmu o jelu prvog dana škole.

– Nastavi, Eleonora – reče g. Stesman.

Počela je ispočetka, što se Parku učinilo kao užasno loša ideja.

– Bila sam gladna sve te godine – reče, ovog puta glasnije.

– Moje podne je došlo, da obedujem,

te drhteći, primakoh sto,

i okusih čudno vino.

To je bilo na stolovima koje sam viđala,

kad sam se okretala gladna i sama

gledajući kroz prozore u bogatstvo

kojem se nisam smela nadati.

G. Stesman je nije zaustavio, tako da je pročitala čitavu pesmu hladnim, odvažnim glasom. Istim onim glasom kojim je odgovorila Tini.

– To je bilo čarobno – reče g. Stesman kad je završila. Blistao je od zadovoljstva. – Prosto čarobno. Nadam se da ćeš ostati sa nama, Eleonora, makar dok ne budemo radili *Medeju*. To je glas koji stiže na kočijama koje vuku zmajevi.

Kada se devojkica pojavila na času istorije, g. Sanderhof nije napravio scenu. Iako jeste rekao, kada mu je predala svoj rad: – Aha. Kraljica Eleonora od Akvitanije. Sela je nekoliko redova ispred Par-ka i, koliko je on mogao da oceni, sve vreme provela zureći u sunce.

Park nije smislio način da je se otarasi u autobusu. Ili da se otarasi samog sebe. Tako da je stavio slušalice i odvrnuo zvuk do kraja, pre nego što je devojkica sela.

Hvala bogu, nije pokušala da započne razgovor.

4

ELEONORA

Tog popodneva stigla je kući pre ostalih klinaca, što je bilo dobro, jer nije bila spremna da ih ponovo vidi. Bio je to pravi „šou nakaza“ kad je sinoć ušla u kuću...

Eleonora je provela toliko vremena razmišljajući kako bi to izgledalo kad bi se vratila kući u kojoj su joj svi nedostajali – mislila je da će joj napraviti svečani doček sa sve konfetama. Zamišljala je kako ne prestaju da se grle.

No, kad je Eleonora kročila u kuću, činilo se da je njeni brat i sestra gotovo nisu ni prepoznali.

Ben je prešao pogledom preko nje, a Mejsi – Mejsi je sedela Ričiju u krilu. Eleonora je momentalno mogla da se ispovraća, samo da nije obećala svojoj majci da će se ubuduće, do kraja svog života, pristojno ponašati.

Jedino je Mišonja potrčao da zagrli Eleonoru. Ona ga je podigla u znak zahvalnosti. Napunio je pet godina, i već je bio težak.

– Hej, Mišonjo – reče ona. Tako su ga zvali još kao bebu, a ona nije mogla da se seti zašto. Više ju je podsećao na veliko, trapavo štene – uvek veselo, uvek spremno da vam skoči u krila.

– Vidi, tata, evo je Eleonora – reče Mišonja, skočivši na pod. – Je l' poznaješ Eleonoru?

Riči se pravio da ne čuje. Mejsi ju je posmatrala i sisala prst. Eleonora je godinama nije videla kako to radi. Imala je osam godina, ali sa palcem u ustima, izgledala je kao beba.

Beba se naravno nije sećala Eleonore. Imao je negde oko dve godine... Sedeo je na podu sa Benom. Ben je imao jedanaest godina. Buljio je u zid iza televizora.

Majka je nosila torbu sa Eleonorinim stvarima u spavaću sobu, a Eleonora je išla za njom. Soba je bila mala, tek tolika da stane orman i krevet na sprat. Mišonja je utrčao u sobu za njima. – Ti si dobila gornji krevet, a Ben mora da spava na podu sa mnom. Mama nam je tako rekla, a Ben je zbog toga plakao – reče on.

– Ne brini zbog toga – nežno je rekla majka. – Samo moramo malo da se ispremeštamo.

Ovde nije bilo dovoljno mesta za premeštanje. (Eleonora je odlučila da prećuti tu činjenicu.)

Otišla je u krevet čim je mogla, da ne bi morala da se vrati u dnevnu sobu.

Kada se probudila u pola noći, sva tri brata su spavala na podu. Nije bilo šanse da ustane, a da ne nagazi na jednog od njih, a nije ni znala gde je kupatilo...

Našla ga je. Kuća je imala samo pet prostorija, a kupatilo teško da bi se moglo računati kao jedna od njih. Nalazilo se u produžetku kuhinje i to bukvalno, jer nije bilo odvojeno nikakvim vratima. Ovu kuću su osmislili pećinski trolovi, pomisli Eleonora. Neko je, verovatno njena majka, okačio cvetni čaršav između frižidera i kupatila.

Kada je stigla kući iz škole, Eleonora je otključala vrata svojim novim ključem. Kuća je izgledala još depresivnije na dnevnom svetlu, bila je štokava i prazna, ali je Eleonora makar imala dom, i majku samo za sebe.

Bilo joj je čudno da na povratku iz škole zatekne majku kako stoji u kuhinji kao... kao da je to nešto najnormalnije. Kuvala je supu i seckala luk. Eleonori je došlo da zaplače.

– Kako je bilo u školi? – upitala je majka.

– Fino – odgovori Eleonora.

– Je l' ti je bilo lepo prvog dana?

– Naravno. Mislim, jeste, škola kô škola.

– Je l' ćeš imati mnogo toga da nadoknađiš?

– Ne verujem.